

Ålands Idrotts anhållan om idrottsmedel för 2025

Idrottsrörelsen och tredje sektor vill se PAF medlen som en tydlig enhet i rambudgeten, eftersom det unika med Ålands tredje sektor och idrottsrörelse är finansieringen via framgångsrika PAF. Detta argument har använts flitigt genom åren för att bibehålla PAF:s möjligheter att verka. Medlen som PAF:s verksamhet tillför bör skapa långsiktighet, trygghet och driv för idrotten och tredje sektorns utveckling.

Ålands Idrott uppskattar att antalet föreningar som söker om verksamhetsstöd för år 2025 kommer att öka samtidigt som medlemsantalet utifrån statistik 2022 och 2023 ökat från 13 000 till 14 000 medlemmar, vilket innebär en ökning på 7 %. Detta i kombination med att inflationen på Åland är hög (3,8 %) innebär att finansiering per aktiv idrottsutövare sjunker medan kostnaderna för att idrotta ökar om inte anslaget ökar. En oroande och oönskad utveckling med tanke på att 42 % av åländska barn och ungdomar i LIITU-studien som hinder för idrott angav att det är för dyrt att idrotta (Barn och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland – Rapport för Åland 2018).

Angående specialidrott på gymnasialstadiet har förutsättningarna för elever att välja specialidrott ändrats i och med att gymnasieskolans inriktningar togs bort. Antalet elever som väljer att kombinera skola och specialidrottsträning har således ökat stadigt, från 40 – 60 elever mellan läsåren 2023-2024 och 2024-2025. I takt med att sökande elever ökar blir också idrottsgrenarna de representerar fler. För att erbjuda specialidrottsträning inom fler idrottsgrenar krävs ökade resurser.

Kostnadsökningarna i samhället syns både inom bredd- och elitidrotten. Föreningarnas förutsättningar att bedriva verksamhet försämras i takt med att bl.a. driftskostnaderna för idrottsanläggningarna ökar vilket syns bland annat i inbesparingar på anläggningars öppettider och underhåll. Medel måste till i samarbete med fler sektorer för att situationen för idrotterna inte ska bli ohållbar. Ålands Idrott anser med anledning av detta att det är ytterst motiverat, att i minst den grad som föreslås i ansökan, öka budgetmomenten för tilldelat verksamhetsstöd både till bredd- och elitidrott.

Ålands Idrott sammanfattade från de idrottspolitiska diskussionerna inför valet 2023 att tilldelningen till idrotten bör motivera att flera börjar idrotta och håller på längre. Anslaget till idrotten bör därför kopplas till ett idrottsindex byggt på **kostnadsutveckling** och **tillväxten** inom idrotten.

Beaktande av kostnadsutveckling och tillväxt (idrottsindex) skulle en höjning av idrottens anslag motsvarande 10,8 % vara motiverad. Ålands Idrott anhåller om **2 008 000 €** för år 2025, enligt specificering i bilaga, vilket är en höjning på 9,8 %. I verkligheten innebär detta med tanke på tillväxten och kostnadsökningen än sänkning av medel till idrotten motsvarande 1 %.

Anslaget på **2 008 000 €** inrymmer ett anslag på **80 000 €** för Öspelen på Orkney 2025 samt ett anslag på **40 000 €** för ett specialprojekt **Fler längre**.

Öspelen: 80 000 €

Öspelen arrangeras åter år 2025. Det råder en betydande osäkerhet gällande resor och kostnader med anledning av samhällsläget. Med 60 000 € i stöd för Öspelen på Guernsey 2023 blev resultatet ett underskott på 25 000 €. Den subventionerade avgiften per deltagare på Orkney år 2025 uppskattas med ett bidrag på 80 000 € till 1200 €, en kostnad som är betungande speciellt för unga idrottare. Budgeten **utökas** i enlighet med den förväntade kostnadsökningen för deltagande till 80 000 €, med syfte att kostnaden för de enskilda deltagarna hålls så låg som möjligt.

Projekt Fler längre: 40 000 €

Två av fem (42 %) av barn och unga på Åland uppgav att motion och idrott är för tävlingsinriktat (LIITU-studien). Ålands idrott vill genom ett specialinriktat projekt, i enlighet med strategin, jobba för en hållbar struktur för livslångt idrottdeltagande. Målsättningen med projektet är att aktiva, tränare, ledare och organisationer genom utbildning och riktade insatser anammar en ny syn på tävling med fokus på att tävla och vinna över sig själv. Alla som kommer in i idrotten ska kunna hitta en nivå och/eller inriktning som gör att de vill stanna i idrotten, som aktiv eller funktionär, vilket ökar välbefinnande i samhället.

Extraordinära anslag, ej inom ordinarie budgetram.

Åland Sport Week: 60 000 €

Syftet med evenemanget, som anordnas första gången sommaren 2024, är att ge åländska idrottare möjlighet att tävla på en lagom internationell nivå på hemmaplan och skapa synlighet kring åländsk idrott under en tidpunkt då det även stöder besöksnäringen. I enlighet med kriterierna för landskapsregeringens evenemangsstöd kan ett stöd motiveras under ett uppbyggnadsskede (maximalt tre år). Målet det första året med minst fem deltagande idrotter har överträffats, men för att på sikt kunna bli självförsörjande krävs ytterligare uppskattningsvis två etablerings-år.

Om medel beviljas för 2025 planeras för evenemanget en tydligare hållbarhetsprofil med syfte att fungera som gott exempel för andra evenemang. Evenemanget planeras också utvecklas med prova-på aktiviteter för allmänhet och deltagare för att skapa mervärde för den åländska befolkningen och deltagarna. Samarbetsdiskussioner har förts med målsansvarig för Välmående-måendet i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

Idrottsaktivitet i anslutning till skoldagen:

I linje med målsättningarna i Folkhälsostategin för Åland 2023-2030 har ett åtgärdspaket 2023-2025 tagits fram för att främja fysisk aktivitet. Åtgärdsförslagen gällande aktiviteter för barn och unga i anslutning till skoldagen behöver koordineras och intensifieras. I tidigare nämnda LIITU-studie uppgavs som det vanligaste hindret för idrott avsaknad av intressanta idrottsgrenar i närheten av hemmet (61 %).

Idrottsföreningarna behöver ges reella förutsättningar att öka tillgången till idrott under och i direkt förbindelse med skoldagen på ett sätt som gagnar både den egna verksamheten samt verksamheten som sker med stöd av specialbidrag. Att få tag i ledare för efterskolan-verksamheterna har i utvärdering av det första året visat sig vara det största hindret för medverkan. Anslaget som de första åren allokerats för ändamålet har inte upplevts tillräckligt med tanke på de ansökta projektens omfattning och målbilden.

ÅLANDS IDROTT	Utfall 2023	Budget anhängan 2024	Justerad budget 2024	Budget anhängan 2025
AKTIVITETER				
BIDRAG	-1 376 372	-1 384 500	-1 353 450	-1 516 000
Verksamhetsstöd	-1 106 904	-1 100 000	-1 100 000	-1 200 000
Specialstöd				
Investeringsstöd för anläggningar och redskap	502			
Elitstöd för lagidrott	-125 000	-137 500	-137 500	-150 000
Stipendieprogram	-64 300	-60 000	-60 000	-60 000
Öspelsbidrag	-60 000	-60 000	-30 000	-80 000
Stipendier Idrottsgalan	-6 000	-6 500	-7 000	-6 000
Internationella framgångar	-2 150	-5 500	-3 950	-5 000
Skolidrott, Motion på recept samt idrottsprojekt	-8 747	-15 000	-15 000	-15 000
STARKABARN	-30 950	-43 000	-43 000	-40 000
UTBILDNING OCH KURSVERKSAMHET				
Intäkter	991	2 000	1 000	1 000
Kostnader	-13 999	-20 000	-15 000	-15 000
	-13 008	-18 000	-14 000	-15 000
SPECIALIDROTT				
	-36 454	-50 000	-57 000	-60 000
IDROTTSPROJEKT				
Sommarjobb inom idrotten (personalkostnader)	-9 578			
Inkluderingsprojekt	3 774			
Övriga kostnader				
	-5 804	0	0	-40 000
NORDISK OCH INTERNATIONELL VERKSAMHET				
	-8 150	-5 000	-5 000	-5 000
IDROTTENS DAG, Try It -> Föreningsfesten				
Öronmärkt stöd	40 000			
Kostnader	-14 445			
	25 555	-5 000	-15 000	0
SPORT WEEK				
Öronmärkt stöd	20 000		30 000	60 000
Överskott 2022 Åland 100				
Personalkostnader	-12 249		-15 000	-25 000
Övriga kostnader	-5 337		-26 800	-35 000
	2 414		-11 800	0
EVENEMANG				
Intäkter idrottsgala		15 000	12 000	15 000
Kostnader idrottsgala	-8 181	-35 000	-21 900	-35 000
Övriga kostnader	-601			
	-8 782	-20 000	-9 900	-20 000
TIDTAGNING				
Intäkter	5 074			
Avskrivningar	-4 441	-4 441	-4 441	-4 441
Kostnader	-2 093			
	-1 460	-4 441	-4 441	-4 441

KANSLI				
Intäkter	20 838	20 500	18 500	18 500
Personalkostnader	-222 746	-255 000	-240 000	-210 000
Lokalkostnader	-42 031	-45 000	-50 000	-50 000
Aministrationskostnader	-50 358	-65 000	-65 000	-65 000
Försäkringar	-518	-2000	-2000	-2000
Resekostnader	-2 374	-5 000	-5 000	-5 000
Fort- och annan utbildning	-58			-2000
	-297 248	-351 500	-343 500	-315 500
TILLFÖRDA MEDEL				
Medlemsavgifter	1550	1500	1500	1500
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
	2 934	0	0	2000
ALLMÄNNA UNDERSTÖD				
Ålst. Bidrag	1 730 000	1 879 200	1 829 000	2 008 000
Specialanslag för Try It	40 000			
Åland Sport Week	20 000	30 000	30 000	60 000
UNDERSTÖD TOTALT	1 790 000	1 909 200	1 859 000	2 068 000
RESULTAT	-15 776	-741	-26 591	-4 441